

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Norsk Grønnkraft AS
Postboks 4270 Nydalen
0401 OSLO

Vår dato: 13.08.2014
Vår ref.: 200905770-6
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Solveig Silset Berg

Norsk Grønnkraft AS - Søknad om tillatelse til bygging av Mjølkedøla kraftverk i Vang kommune. NVEs vedtak.

Mjølkedøla ligger i et sårbart høyfjellsområde som har stor verdi for friluftsliv, reiseliv og turisme. Hensynet til de store turist- og friluftsimteressene i et høyfjellsområde er av avgjørende betydning. NVE mener videre at tiltaket vil skape store og varige sår og at tiltaket derfor vil være i strid med Olje- og Energidepartementets retningslinjer for små vannkraftverk. NVE mener at ulempene ved tiltaket er større enn fordelene, og dermed er ikke kravet i vannressursloven § 25 oppfylt. Det gis ikke konsesjon til å bygge Mjølkedøla kraftverk.

Søknaden

Norsk Grønnkraft AS søker om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å bygge Mjølkedøla kraftverk i Vang kommune i Oppland. Mjølkedøla har sitt utspring i høyfjellet nord for Bygdin, og Mjølkedøla renner ut i Bygdin ved Eidsbugarden. Deler av nedbørfeltet ligger innenfor Jotunheimen nasjonalpark. Alle inngrep ligger utenfor grensa til nasjonalparken.

Kraftverket skal utnytte et fall mellom kote 1145 og 1061, som gir en brutto fallhøyde på 84 m. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 2,6 MW som vil gi en produksjon på 7,7 GWh. Maksimal slukeevne vil være 3,8 m³/s som utgjør om lag 200 % av middelvannføringen på 1,83 m³/s. Minste driftsvannføring er satt til 200 l/s, og det er planlagt slipp av minstevannføring på henholdsvis 100 l/s om sommeren og 30 l/s om vinteren. Årlig middelproduksjon er beregnet til 7,7 GWh og utbyggingskostnad er 3,0 kr/kWh.

Inntaksdammen er tenkt utført som en gravitasjonsdam i betong med høyde 3 m og lengde 20 m. Vannveien på 850 m skal bestå av et rør med diameter 1,4 m som skal graves/sprenge ned på hele strekningen. Lengde på berørt elvestrekning er 900 m. Det skal etableres permanent vei til inntak og kraftstasjon. I tillegg skal det etableres midlertidig anleggsvei langs rørgatetraseen. Kraftstasjonen skal knyttes til eksisterende nett via en 500 m lang jordkabel.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Om søker

Norsk Grønnkraft AS eies av fem av de største kraftselskapene i Norge: Akershus Energi, EB kraftproduksjon, E-CO, Elkem Energi og Østfold Energi.

Høring

Saksbehandling av søknader etter vannressursloven er gitt i lovens kapittel 3. Dersom det er klart at en søknad må avslås, kan dette skje uten kunngjøring, jmfør vannressursloven § 24, 2. ledd, bokstav c. Det er også påpekt fra Riksrevisjonen i forbindelse med en undersøkelse av effektivitet i konsesjonsbehandlingen av fornybar energi (Dokument 3:5 (2013-2014)) at rutiner for tidlig avslag av saker kan utnyttes bedre.

NVE mener at søknaden om Mjølkedøla kraftverk ut fra dette kan vurderes etter denne bestemmelsen i vannressursloven.

NVEs vurdering

Området ved Eidsbugarden er et svært attraktivt og mye brukt turområde hele året. Eidsbugarden har en lang historie som yndet turmål for fjellfarere. Aasmund Olavson Vinje bygget den første hytta på Eidsbugarden i 1868. Hytta kalles i dag Vinjebu/Vinjestøga og ble i 1870 den første turisthytta på Eidsbugarden. I dag ligger DNT-hytta Fondsbu, Eidsbugarden hotell og flere private hytter på Eidsbugarden. Fondsbu har mellom 8500 og 10000 overnattinger i året og DNT arrangerer guidede turer til Uranostind og Falketind. Eidsbugarden hotell arrangerer kurs i blant annet tinderangling. Vinjerock, en fire dagers musikkfestival, har blitt arrangert på Eidsbugarden siden 2006 (med unntak av 2011). Festivalen har om lag 3100 betalende gjester pluss et ukjent antall frivillige.

Eidsbugarden har en sentral plassering i forhold til Jotunheimen nasjonalpark og DNTs merkede stinett. Eidsbugarden kan være utgangspunkt for hytte- til hytteturer i flere retninger, og med mulighet for kortere eller lengre dagsturer, bl.a. til flere topper over 2000 m.

Båten M/B Bitihorn seiler fra slutten av juni til begynnelsen av september fra Eidsbugarden via Torfinsbu til Bygdin. Båten frakter ca. 10000 passasjerer hver sommer. I tillegg går fylkesvei 252 helt frem til Eidsbugarden.

Fra søknadens punkt 3.7 *Landskap* siteres:

«Naturtypen rundt Mjølkedalen består av blåbær-blålynghei og kreklinghei og snøleievegetasjon av ymse utforminger. Landskapet er i biologirapporten definert som mellomalpin sone, noe som også anses rimelig ut fra høyden over havet. Området ligger over skoggrensen.

Den planlagte utbyggingen vil medføre et mindre tap av INON-områder i sone 1 og 2 samt et lite område som defineres som villmarksområde. Det er laget et eget kart som gir en oversikt over tapte INON-områder i vedlegg til miljørapporten.»

Fra søknaden punkt 3.11 *Brukerinteresser* siteres:

«Det er en del hytter i området på begge sider av elva på den nedre delen av denne hvor utbygging til kraftproduksjon er aktuelt. Turiststien (DNT-merket sti) fra Fondsbu/Eidsbugarden inn i Jotunheimen starter på den andre siden av elva og går opp langs elva ca. 1 km før den går bratt oppover og inn mot Mjølkedalsvatnet. Det foregår også turgåing i området fra hyttene i området og fra folk som bor på

Eidsbugarden og Fondsbu eller som kommer med bil fra hytteområde ved Tyinvannet. Grunneieren benytter i liten grad området til jakt og fiske. Det selges ikke fiske- eller jaktkort på området som omfattes av utbyggingen.»

Fra søknaden punkt 4.3 *Vegetasjonsetablering og landskapspleie* siteres:

«Rørgatetraseen på 900 m blir lagt slik at synsinntrykket av den nedgravde rørtaseen blir minst mulig fremtredende.

Det vil bli lagt vekt på å ikke tilføre fremmede arter til området ved tilsåing. Matjord fra grøfter legges på plass igjen etter anleggsperioden.»

I søknaden er konsekvensene for brukerinteresser ikke vurdert og friluftslivsinteresser er knapt omtalt. Den eneste negative konsekvens med tiltaket ifølge søknaden er at elva får redusert vannføring og at inntakskonstruksjonen og kraftstasjonen vil bli synlig i landskapet. NVE mener at konfliktene knyttet til de store friluftsjnteressene i området er sterkt undervurdert i søknaden.

NVE mener at det utvilsomt er knyttet store interesser til friluftsliv og reiseliv/turisme til Eidsbugarden og omkringliggende områder. Områdebruken skulle tilsi at tiltaksområdet har stor verdi for friluftslivet i og med at Fondsbu alene har opptil 10.000 overnattinger i året. Vi mener dette er et tungtveiende argument i vurderingen av søknaden om Mjølkedøla kraftverk.

Hele tiltaksområdet faller inn under definisjonen sårbart høyfjellsområde. I følge Olje- og Energidepartementets retningslinjer for små vannkraftverk så skal en unngå inngrep som er svært synlige og som etterlater varige sår i naturen. Etablering av inntakskonstruksjon og rørgate vil kreve mye sprenging for å komme gjennom fjellet. NVE mener at tiltaket vil skape store og varige sår i terrenget og at en revegetering i dette området vil ta lang tid, da det er begrenset med løsmasser her. Området er eksponert både lokalt og fra omkringliggende områder. I tillegg er nedre del av rørgaten planlagt rett ved hyttefeltet. Vi mener at tiltaket medfører uforholdsmessige store inngrep i et mye brukt område samtidig som årlig middelproduksjon er begrenset til 7,7 GWh. NVE mener at tiltaket er i strid med Olje- og Energidepartementets retningslinjer for små vannkraftverk.

Konklusjon

Mjølkedøla ligger i et sårbart høyfjellsområde som har stor verdi for friluftsliv, reiseliv og turisme. Hensynet til de store turist- og friluftsjnteressene i et høyfjellsområde er av avgjørende betydning. NVE mener videre at tiltaket vil skape store og varige sår og at tiltaket derfor vil være i strid med Olje- og Energidepartementets retningslinjer for små vannkraftverk. NVE mener at ulempene ved tiltaket er større enn fordelene, og dermed er ikke kravet i vannressursloven § 25 oppfylt. Det gis ikke konsesjon til å bygge Mjølkedøla kraftverk.

NVE har ikke vurdert i hvilken grad tiltaket vil være i konflikt med andre allmenne interesser, som for eksempel biologisk mangfold. Vurderingene knyttet til friluftsjnteressene og reiseliv/turisme er alene nok til å konkludere med at tillatelse ikke kan bli gitt.

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt underretningen er kommet frem til partene, jmfør forvaltningsloven kap. VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med vennlig hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi:

Fylkesmannen i Oppland
Oppland fylkeskommune
Vang kommune